

GAZETA LWOWSKA.

Sobota

Nr. 32.

14. marca 1840.

Z powodu kończącego się z dniem ostatnim marca r. b. pierwszego kwartału, Redakcyja ma zaszczyt upraszać szanownych Prenumeratorów, aby raczyli wcześniej i jeszcze przed końcem tego miesiąca złożyć prenumeratę kwartalną w tych ces. król. Pocztamtach, w których życzą sobie odbierać tę Gazetę, lub w głównym ces. król. Pocztamcie Lwowskiem; chcący zaś odbierać ją we Lwowie, raczą zaprenumerować w kantorze Gazety Lwowskiej przy Wyższej Ormiańskiej ulicy pod Nrem. 144, w domu Singera; albowiem tyle tylko drukować się będzie egzemplarzy, na ile prenumerata przed końcem tego miesiąca do głównego c. k. Lwowskiego Pocztamtu nadesłaną zostanie.

Prenumerata na Gazetę Lwowską z Rozmaitościami i Dodatkiem wynosi:

1. We wszystkich c. k. Pocztamtach na prowincyi na kwartał ztr. 5 kr. 36 mon. kon.; w głównym c. k. Pocztamcie Lwowskim na kwartał ztr. 5 kr. 12 mon. kon.; wraz z opiewaniem.

2. Dla tych pp. Prenumeratorów, którzy chcą odbierać Gazetę we Lwowie, w kantorze Gazety Lwowskiej, wynosi prenumerata na kwartał ztr. 4 kr. 48 m. k.

PP. Prenumeratorom we Lwowie, na ich żądanie, Gazeta będzie do ich pomieszkań odsyłana, jeżeli zapłacą z góry w kantorze Gazety na miesiąc 15 kr., na kwartał 45 kr., m. k.

Przegląd artykułów.

Wiadomości krajowe: Z Wiednia. — Zagraniczne: Ameryka: System konspiracyjny w Stanach Zjednoczonych. — Portugalia. — Hiszpania: Madryt w stanie oblężenia. Anglija: Ciąg dalszy wykazu wyprawy przeciw Kabulowi. — Francya: Jeszcze nie ma ministeryjum. — Podpisy na medal dla pana Cormenin. — Eskadra odwodowa. — Wyprawa na Szerszell. — Danija: — Rossyja. — *Wiadomości handlowe i przemysłowe:* Wiedeń. — (Dodatek nadzwyczajny.)

Wiadomości krajowe.

— Z Wiednia. —

JCMość najwyższem postanowieniem z d. 18. lutego r. b. raczył katedrę nauki o zarazach i policyi weterynaryjnej przy uniwersytecie w Gradcu, nadać najtaskawiej Franciszkowi Frisch, doktorowi i profesorowi weterynaryi we Lwowie.

C. k. powszechna kamera nadworna przeniosła samborskiego przełożonego obwodu kameralnego (*Bezirks-Vorsteher*), radcę kameralnego Franciszka Plachetkę, w równym charakterze do Lwowa; uwolnioną posadę przełożonego obwodu kameralnego w Samborze, nadała z tytułem i charakterem radcy kameralnego, przełożonemu kameralnego obwodu wadowickiego, Andrzejowi Żuławskiemu; a uwolnioną posadę przełożonego obwodu kameralnego w Wadowicach, z tytułem i charakterem radcy kameralnego, sekretarzowi galicyjskiej ad-

ministracyi dochodów skarbowych, Karolowi Emingerowi.

Odbyte d. 10go lutego zgromadzenie jeneralne towarzystwa żeglugi parowej uchwaliło, nie wypłacać przypadającej za rok przeszły dywidendy, lecz takową do majątku doliczyć; by za pomocą tego i nowych w obieg puścić się mających akcyj, zbudować kilka nowych okrętów, dla przywrócenia dziennej żeglugi na dolnym Dunaju.

Wiadomości zagraniczne. Ameryka.

List z Washingtonu pod d. 12. stycznia zawiera, co następuje, o systemacie konspiracyjnym, zaprojektowanym przez pana Poinsett, teraźniejszego ministra wojny: »Zaprojektowano, ażeby całe Stany Zjednoczone na ośm obwodów wojskowych podzielić i milicyję każdego obwodu tak uorganizować, iżby w każ-

dym z nich ciągle utrzymywaną była armija 12,500 ludzi w czynnej służbie, a 12,500 jako armija odwodowa. To doprowadzi zbrojną, ruchomą siłę obywatelską do 100,000, pod czas gdy teraz 1,300,000 milicyi jest zapisanej, z której zaledwo część dziesiąta raz w rok się zgromadza. Rekruci mają być w wieku od 20 do 37 lat, a czas służby na ośm lat rozciągnięto: cztery lata w pierwszej klasie, a cztery w odwodzie. Część czwarta (25,000 ludzi) ma corocznie z czynnej służby przechodzić do rezerwy, a z końcem drugiego roku być wolną od wszelkiej służby wojskowej. Tym sposobem co roku 25,000 milicyi uwolnionych będzie od służby wojskowej, a na ich miejsce zaciągnię się innych 25,000. Reszta milicyi potrzebuje być tylko zapisaną, i najwięcej raz w rok przeglądnioną, gdyż w nie wielu latach całe wojsko obywatelskie należeć będzie do pierwszej lub drugiej klasy, lub do tych uwolnionych, którzy tylko w największej potrzebie ku obronie kraju powołanymi być mogą. Sposób zaciągu, czas służby i przeznaczenie żołnierza, zdaje minister wojny pod rozrządzenie Kongresu. Całe urządzenie to ma zostawać pod zwierzchnością rządu centralnego, przez-co zapobiegnie się dowolności 26 różnych komend wojskowych.^a

Portugalia.

— Z Lizbony dnia 17. lutego. —

Senat obrał księcia Palmellę prezydentem, a wice-hrabiego Cabral wice-prezydentem. Obaj byli kandydatami rządu. Prace zgromadzenia ustawodawczego nie były dotąd ważnemi.

Hiszpanija.

Galignaniego *Messenger* z d. 29. lutego zawiera co następuje w dodatku do swojego pisma: »Kończąc pismo nasze dowiadujemy się, że rząd otrzymał właśnie depezę telegraficzną, datowaną z Bajonny dnia dzisiejszego o godzinie 9tej zrana, a donoszącą, że w skutek znacznych rozruchów w Kortezach, Madryt d. 24. ogłoszono w stanie oblężenia i posiedzenia zawieszono. Przy odchodzie gońca przywrócono spokojność.^a

Już w liście z Madrytu pod d. 20. lutego niejako do scen tych przygotowano: »Otworzenie posiedzeń (donoszą) było dosyć burzliwe. Według artykułu 4go porządku spraw sejmowych, deputowani zgromadzili się nazajutrz po królewskim posiedzeniu (d. 19go), dla mianowania komisji, mającej pełnomocnictwa rozpoznawać. W chwili gdy do wyboru przystąpić miano, deputowany Olozaga (jeden z najburzliwszych członków opozycji) zażądał odczytania projektu,

który złożył w biurze izby. Prezydent odpowiedział, że według brzmienia porządku spraw sejmowych, żaden projekt przed ukonstytuowaniem Kongresu odczytanym być nie może. P. Olozaga mocno tём rozgniewany oświadczył, że nie uważa się dostatecznie upoważnionym, do dawania głosu swojego przy mającym nastąpić wyborze. Opuścił więc salę i wszyscy deputowani mniejszości wyszli za nim. Projekt pana Olozagi, który jeszcze sześciu innych deputowanych podpisało, brzmi jak następuje: »Żądamy ażeby, zanim do wyboru biur przystąpiono będzie, zapytać się rządu, czy wybory deputowanych są w zupełnej liczbie ze wszystkich prowincyj, nieznajdujących się w przypadku, przewidzianym ustawą specjalną z d. 25go sierpnia 1837.ª — Miimo oddalenia się z sali deputowanych opozycyi, skrutynowanie jednak się odbyło; atoli krok tak nadzwyczajny głębokie wywarł wrażenie. Niektórzy mniemali upatrywać w tём protestacyją mniejszości, i spodziewano się, że takowa już się więcej na posiedzeniach nie pokaże; nie tak jednakże się stało. Wszyscy deputowani byli obecni na dzisiejszém posiedzeniu, na którym projekt pana Olozagi 88 głosami przeciw 40 odrzucono. Sądzą że posiedzenie będzie burzliwe i krótko-trwałe. — Senat mianował właśnie komisję, mającą ułożyć projekt do adresu odpowiedzi na mowę z tronu.^a

Gazette de Languedoc donosi z Wallibony pod d. 9go lutego: »Dzień wczorajszy był dniem radości dla wiernych mieszkańców tego miasta, gdy ujrzano przybywającego tutaj hrabiego Morelli (generała Cabrere), w towarzystwie generała Forcadell i świetnego sztabu jenerałego. Hrabia tak długo tu tylko zabawił, ile czasu potrzeba było do wypocznienia i posilenia się cokolwiek, i do wyrażenia tak władzom jakoteż ludowi podziękii za udział, jaki okazywano w jego słabości i wyzdrowieniu. Wsiadł na koń dla odbycia dalszej drogi do San Mateo. Mnóstwo ludu zebrało się, a radość z widzenia zdrowym tak godnego i powszechnie ukochanego wodza, jaśniała na wszystkich twarzach. Hrabia Morelli stanął dnia tegoż w San Mateo, z kąd wkrótce wyjechać zamysła, dla rozpoznania linii, wiodących od Uldekony i Cherty, nad dolnym Ebrem.^a

Wielka Brytanija i Irlandyja.

Londyńska Gazeta nadworna donosi o składzie dworu księcia Alberta. Mistrzem garde-roby został lord Grosvenor; podskarzim P. G. E. Anson; szambelanami: lord G. Lennox i wice-hrabia Borringdon; koniuszymi: pod-

pułkownicy Bouverie i Wylde; kamerjun-
krami: jenerał Sir G. Anson i porucznik F.
S. Saymour. — *Morning-Herald* oblicza, że sum-
ma na utrzymanie dworu księcia Alberta, 4200
funt. szt., tylko połowę tyle wynosi, ile lord
J. Russell przy rozprawach o apanażu księcia
naprzód w kosztorysie był podał.

Spowodowana przez margrabiego London-
derry d. 24. lutego dyskusja o dwóch pyta-
niach pod względem Hiszpanii, była tylko wstę-
pem do mocyi tegoż na posiedzeniu izby wyż-
szej d. 25. lutego: o przedłożenie dotyczących
się układu w Bergarze papierów, z czego wywi-
nęły się obszérne rozprawy o całym politycz-
nym położeniu Hiszpanii. Lord Aberdeen
trzymał znowu stronę wnioskodawcy. Lord Cla-
rendon i lord Melbourne bronili polityki
Anglii zachowywanęj względem Hiszpanii i za-
patrywali się na położenie kraju tego z daleko
pomyślniejszego stanowiska, niżli owi dwaj pa-
rowie torysowscy. Reakcyjnęj polityki w Hiszpa-
nii, zapewniał lord Melbourne, nigdy rząd
teraźniejszy wspierać nie będzie. Zezwolono na
przedłożenie żądanych papierów.

W skutek adresów do Królówęj przeciw Socy-
jalistom, sekretarz Stanu spraw wewnętrznych
wezwał lordów namiestników, o wytoczenie spra-
wy tój na najbliższych ćwierć-rocznych zgroma-
dzeniach sędziów pokoju i o wezwanie tychże,
by o wszystkiém, co dójdzie do ich wiedzy pod
względem bezbożnych pism lub mów, rządowi
donosili, iżby ten rozstrzygnął, ażali przesłado-
wanie miejsce mieć może.

Standard twierdzi, że kanclérz izby skarbo-
węj musi zaciągnąć pożyczkę 8 do 10 milion.
funt. szt., dla pokrycia bieżących wydatków.

Książę Wellington słabował znowu w ostat-
nich czasach, lecz już tak dalece przyszedł do
zdrowia, że mógł d. 25. lutego udać się do swęj
wiejskiej siedziby *Strathfieldsaye*, gdzie tydzień
bawić zamysła.

Chartyści Frost, Jones i Williams dnia
24go lutego umieszczeni zostali na stojącym
w Spithead a przeznaczonym pod więźniów okrę-
cie *Mandarin*, na którego pokładzie znajdowało
się już 210 skazanych na deportacyję. Okręt
ten miał dnia 26. zrana odpłynąć, tak iż zapo-
wiedziana przez pana Duncombe mocyja na
korzyść wyżwymienionych trzech Chartystów,
może już zapóźną będzie.

Gazeta *Times* twierdzi, że sławny ogród bo-
taniczny w Kew, który niegdyś najpiękniejszy
zbiór rzadkich w Europie roślin zawierał i wię-
cej niż od stu lat przez krajowych i zagranicz-
nych botaników był zwidzanym, do upadku się
zbliża, ponieważ nadworny urząd gospodarczy,

pod którego zwierzchnictwem takowy zostaje;
powiada, iż nie jest w stanie opędzać dłużęj
kosztów na utrzymanie tego zakładu, które roc-
nie 1200 do 1400 funt. szt. wynoszą.

Ciąg dalszy historycznego wykazu wyprawy
przeciw Kabilowi, przedłożonego przez Sir Joh-
na Hobhouse na posiedzeniu izby niższej
dnia 6go lutego:

»Z końcem miesiąca kwietnia przybył oddział
wojska angielskiego do Kandaharu i zajął to sto-
łeczne miasto dnia 26. kwietnia w posiadłość.
Wszystkie wojska z Bengalii i Bombaju połą-
czyły się w pobliżu Kandaharu. Główno-dow-
dzący wydał dzienny rozkaz, w którym wojsko
z udowodnionej karności i waleczności pochwa-
lił. Wojsko to zostawało aż do drugiego tygo-
dnia miesiąca czerwca w Kandaharze i okolicach
tamtejszych i uzbrajało się do dalszego przeciw
Kabilowi pochodu.«

»Lecz i w tym czasie nie było nieczynne, gdyż
oddział jeden pod brygadyjerem Sale wysłano ku
Ghiryskowi, bardzo obronnemu i ważnemu miej-
scu, osadzonemu przez Syrdarów Kandaharu.
Na warownię tę uderzono i wzięto ją; jakoż od-
tąd zostawała ona ciągle w posiadaniu wojska
angielskiego.«

»Następnie wojsko wyruszyło ku Kabilowi i
doznało wielkiego trudu i niedostatku w tym
pochodzie. Nakoniec podstąpiło pod warownię
Ghizny, która w dziejach azyjatyckich tak jest
słynną jak owo miejsce, z którego niegdy obcy
zdobywcy Indostanu wyruszyli. Wiadomo, że
warownia ta była stolicą jednęj z wielkich ma-
narchii machometanńskich, których władca In-
dyje pod swoją moc zagarnął. Warownia ta,
która przez położenie swoje z natury, a jeszcze
bardziej przez łożone na nią staranie jest stra-
szną, miana była od krajowców za niepodobną
do zdobycia, zwłaszcza iż takowa już kilkakrot-
ne oblężenie wytrzymała. Pewien książę ude-
rzył był na nią ogromnemi siłami i nad zdoby-
waniem jęj dwa lata spędził. Nadyr Szach
trzymał ją przez dziesięć miesięcy w oblężeniu, a
dziad Szacha teraźniejszego Suddzy-ul-Mulka,
nadaremnie kusił się o nią potężnym wojskiem
swojem. Jednakże warownia ta, która dawniej-
szym wojskom tak długo się opierała, w krótkim
przeciągu czasu, bo tylko w ciągu półtrzecięj
godziny, dostała się w moc walecznych wojsk
angielskich. Zdaje się, iż świetny ten czyn wo-
jenny, złamał do razu potęgę władzcy owego
kraju, Dosta Mohammeda Chana, na prze-
ciw któremu zmierzała wojenna ta wyprawa,
i który, jak się zdaje, całą swoją nadzieję w mocy
tęj warowni położył. Dost Mohammed Chan
wzmacniał nadmienioną warownię już od lat kil-

ku i osadził ją 3500 ludźmi pod rozkazami swego syna, Mohammeda Hyder, nasrożył znaczną ilością dział i zaopatrzył dostatecznie amunicją i żywnością. Zebrał także dobrze uzbrojone wojsko niemal z 13,000 ludzi, pod dowództwem najstarszego swojego syna, Mohammeda Abdul Chana, które w potrzebnym razie warowni na odsiecz spieszyć miało i w oddaleniu o mil kilka obozem się rozłożyło. Dost Mohammed przedchował w warowni swoje skarby i był widocznie przekonany, że posiadanie tego obronnego miejsca niezawodnie go zabezpieczyć potrafi. Atoli skoro nadeszła wieść o poddaniu się warowni, natychmiast odstąpili go po większej części stronnicy, a on sam przymuszony był z małym pocztem uciekać; tymczasem zbrojne ludy, któremi pierwój dowodził, przybyły dla złożenia swych holdów jego współzawodnikowi. Poczem wojsko podstąpiwszy pod Kabul, po słabym odporze go zdobyło, a Szach Sudsza-ul-Mulk wyruszył na czele wojska i bez odporu odbył wjazd do stolicy swojego kraju.^a

»Jednakże prócz tych środków i obrotów, gubernator jeneralny uznał za rzecz potrzebną, posłać oddział posiłkowego wojska inną drogą, dla rozłączenia przez to nieprzyjaciela i przerwania jego haczości. Rzecz tę skutecznie miał oddział wojska wystany ku Peszawerowi. (Peszawer czyli Piszewer jest miasto na północno-wschodniej kończynie Afganistanu, obok Kaszmiru.) Oddział ten pod dowództwem pułkownika Wade, któremu towarzyszył syn Szacha Słodszy, nie był liczny i przeprawił się przez najprzykrzejsze górami otoczone wąwozy, które wprzód jeszcze nigdy zdobytymi nie były. Jednym z najważniejszych był wąwóz Kejber, przez który pułkownik Wade z swym oddziałem przeprawiwszy się, warownię Ali Mudszyd po słabym odporze zdobył. Tym sposobem równie i ta część wyprawy powiodła się szczęśliwie i nie mało do głównego skutku się przyczyniła.^a

(Dokończenie nastąpi.)

Francyja.

Krół, według *Journal des Debats*, otrzymał odpowiedź na list, pisany przez JR Mość do księcia Ferdynanda Sasko-Koburgskiego, w skutek odrzucenia w izbie projektu dotacyi. Odpowiedź księcia zawiera zupełne potwierdzenie poczynionych urządzeń.

Najnowsze pisma paryzkie z dnia 29go lutego utrzymują nas zawsze jeszcze w tej samej niepewności o składzie nowego ministeryjum.

Izba parów na posiedzeniu d. 25go lutego przyjęła bez obrad 104 głosami przeciw 3. wnio-

sek do ustawy o sądach handlowych. Margrabia Dreux-Brézé oświadczył, że się to sprzeciwia konstytucyi, iż rozprawy w izbach trwają, pod czas gdy nie ma odpowiedzialnego ministeryjum. Minister sprawiedliwości p. Teste, odrzekł, że dotychczasowi ministrowie są odpowiedzialnymi aż do mianowania następców. — Izba deputowanych na posiedzeniu d. 24go zezwoliła 193 głosami przeciw 72 na kredyt 800,000 fr. celem wykonania malarzkich i rzeźbiarskich robót w pałacu izby parów.

Izba parów na posiedzeniu dnia 28. lutego, przyjęła 115 białemi przeciw jednej czarnej galce, wniosek o kosztach instalacyjnych kardynała la Tour d'Auvergne. — Wniesiono potem kilka przyjętych przez izbę deputowanych wniosków do ustawy, a w końcu p. Etienne odczytał sprawozdanie komisji, o pomniku mającym być dla Moliera wystawionym.

Podpisy w dzienniku *National* na medal dla pana Cormenin, wynosiły dnia 25go lutego 1310 frank. 55 cent. Dziennik *Patriote de la Meurthe* otworzył także w tym celu subskrypcyę, podobnie jak *Echo du Nord*, które przy sposobności tej powiada: »P. Cormenin jest teraz mężem ludu i narodu; nikt z większą dzielnością, wytrwaniem i talentem nie opierał się zamachom dworu. Jemu przeto przynależy zasługa obrony naszych zagrożonych interesów; jemu przynależy nagroda narodoła.^a

Lord Brougham przybył do Cannes (któto Tulonu), gdzie wspaniały zamek budować zamysła. Zacny lord jest tam bardzo lubiony. Na cześć przybycia jego banda muzyczna gwardyi narodowej wyprawiła serenadę, za co muzyków zaproszono na urzędzoną na przedce ucztę. Pito zdrowie zacnego lorda i spełniono toast za zgodność Francyi z Angliją. Był to prawdziwy festyn familijny. Lord Brougham przez miesiąc w swój posiadłości zabawi.

Eskaadra odwodowa w zatoce tulońskiej, złożona z sześciu okrętów liniowych, fregaty i dwóch brygów, ma pod dowództwem admirała Rosamel, jak tuloński *Eclairreur* donosi, wkrótce rozwinąć żagle, dla przedsiębrania ćwiczeń na morzu. Ma popłynąć aż do Lewantu, nie łącząc się tam wszakże z eskaadrą admirała La Lande. »Tylko gdyby potrzeba było groźnej demonstracyi« pisze dalej pomieniony dziennik tuloński, »dla poparcia pewnych not dyplomatycznych, nastąpi to połączenie. Lecz wątpię, ażali admirał Rosamel tę ważną komendę zatrzyma; wieść bowiem krąży, iż ma być wkrótce do Paryża powołanym.^a

Więści o pojawianiu się okrętów korsarzy afrykańskich na morzu Śródziemnym, powtarzają się

ze wszech stron, lecz niedostaje o tém niezawodnych wyjaśnień. Statek parowy *Tonnerre*, wysłany z Algieru do Wysp Balearskich, dla osiągnięcia wiadomości o statku *Ramier*, słyszał w Palmie także mówiących o korsarzach, których przy wybrzeżu hiszpańskiem widzieć miano. Brygantyna o czterech działach z osadą Marokańców, miała pokazać się pod Cap Palos. Z Algieru wysłano okręty wojenne ku brzegom hiszpańskim, dla dowiedzenia się tamże, ażali będzie można bez eskorty przebyć ciążnigę.

Gazety tulońskie piszą z Algieru pod d. 15. lutego: »Wyprawa na Szerszell jest w planie; ma wyruszyć w dniach piérwszych przyszłego tygodnia i składać się z całej konnicy, baterji o 6 działach, i czterech górskich granatników; 3000 piechoty, wraz z zapasami żywności, popłynie na kilku okrętach parowych; okręty rządowe w porcie składać będą zastłonę tój flotylli, która na Szerszell od morza uderzy, pod czas gdy konnica w równym czasie miasto od lądu obsaczy. Mówiono dnia dzisiejszego zrana, że deputacyja z poddaniem miasta przybyła do marszałka Valée; jakoż w istocie widzieliśmy wczoraj wieczorem kilku Kabyłów, przybywających do miasta pod eskortą żandar mów. Posiadanie Szerszelli, klucza Metydszy, byłoby dla nas bardzo ważném; gdyż tym sposobem moglibyśmy mieć na oku całe wybrzeże od przylądka Ywy aż do góry Ras-el-Hamus; przytém byłibyśmy w stanie przeszkadzać dowozowi broni i zasobów wojennych, gdyż Kabylo wie onej okolicy zostali pozbawieni handlu, który dotąd z krajem pobrzeżnym utrzymywali.«

Statek parowy *Ramier*, który Algier dnia 22. lutego opuścił, dnia 25go wieczorem zarzucił kotwicę w zatoce tulońskiej. Przy odchodzie statku tego panował w Algierze ruch wielki z powodu nastąpić mającej wyprawy, której plan ma być wybornym, jak opowiadają osoby, poświęcone w tajemnice marszałka Valée. Marszałek dał się słyszeć przed oficerami swojego sztabu, że usposobi armiję do zostawania na przypadek w polu przez sześć lub siedm miesięcy, by odjąć Arabom wszelką możność szkodzenia na przyszłość Francuzom. W Belidzie, z kąd wyprawa wyruszy, zgromadzają ogromne zapasy. Książę Orleański, mający dowodzić piérwszą dywizyją armii wyprawczej, spodziewany jest w połowie marca w Algierze. — O uderzeniu Arabów na Masagran, listy z Oranu pod dniem 18. lutego szczegółowo donoszą. Nieprzyjaciel dwoma działami wystrzelił wyłom i cztery-kroć szturm przypuszczał, atoli każdą razą został ze stratą odpartym. Powiśwajacą na murach trójkolorową chorągiew całkiem kulami podziurawiono. Nieprzy-

jacieli przez cztery dni otaczał Masagran. Dnia 6go lutego cofnął się, a konnica z Mostaganerru mogła wejść do Masagranu, gdzie między nią a garstką walecznej załogi nastąpiło najserdeczniejsze powitanie. Abd-el-Kader wyrzucił Kalife swojemu Buhamedy, epieszalność w uderzeniu na Oran, i zapowiedział, że wkrótce na czale 20,000 ludzi uderzy na wszystkie linije Francuzów. — W zatoce tulońskiej trzymają w pogotowiu na dzień 15. marca dwa statki parowe, dla zabrania księcia Orleańskiego i jego sztabu jeneralnego. — Mówią, że książę Joinville, zanim obejmie dowództwo okrętu liniowego *Scipio*, należec będzie piérwój z fregatą *Belle Poule* do uderzenia na Szerszell.

Danija.

— Z Kopenhagi d. 17. lutego. —

Król nie wprowadzi się do *Christiansburg*, lecz zatrzyma w *Amalienburg* pomieszkanie, a zwaszczaz tego powodu, że w piérwszym utrzymaniu dworu daleko kosztowniejsze. Lubo Król jest właściwie przyjacielem przepychu i wygodnego życia, zaprowadza jednak w swych prywatnych stosunkach największą jaka być może oszczędność na korzyść państwa. Zmarły Król nie zostawił żadnego prywatnego majątku i nie mógł go zostawić, ponieważ dawniejsze dobra koronne dawno już do dóbr państwa wcielono; przytém na utrzymanie dworu bynajmniejby nie wystarczały. Lista cywilna jest tu zresztą nieznaną i w majątek państwa wpłynął majątek królewski, tak iż większe i mniejsze potrzeby dworu z tego funduszu opędzane bywają.

Dnia 17go lutego ogłoszono następujący królewski rozkaz dzienny: »Ponieważ przewidujemy, że wielu olicerów armii Naszej musiało rozmyślać nad zmianami, jakie w niektórych gałęziach organizacyi wojska, należałoby może zaprowadzić, dajemy niniejszém do poznania, że będzie Nam przyjemnie, gdy ciż wypracownia lub projekty swoje w tym względzie, nadeszłą lub wprost do Nas, lub do Królewicza Następcy, prezesa postanowionój pod d. 3. lutego komisji.«

Rossyja.

W Petersburgu wyszła nowa mapa jeneralna kraju: Kirgis-Kajzaków, Truchmenów, Chiwińczyków i stepu Bucharskiego, gdzie dokładnie odznaczoną jest droga, którądy jeneral Perowski z Orenburga do Chiwy się puścił.

Wiadomości handlowe i przemysłowe.

(Z korespondencji prywatnej.)

Wiedeń, d. 9. marca 1840. Handel wołmi. Domysł nasz co do ceny w nrze. 26. tej „Gazety“ umieszczony, spełnił się; od czasu bowiem ostatniego naszego doniesienia przybyło do 3go b. m. nieco więcej wołów do Wiednia, i dla tego cena chwiała się między 38 a 41½ zr. w. w.; lecz we czwartek ten podskoczyła cena i płacono za cetnar po 38½ do 43 zr. w. w., po których cenach i zakontraktowanie stało. Przyczyna wyższej ceny jest, iż od Szlązka mało przybywa, a w Węgrzech zapas wychodzi, zaś taksa mięsa na ten miesiąc jest 9 kr. m. k.

W tym stanie rzeczy wyjaśniają się pomyślnie widoki wiosenne; lecz należy mieć przekonanie, że bynajmniej nie będą odpowiednie oczekiwaniu; wszakże chociaż jest mniej wołów w Węgrzech, to na wiosnę będą z nowych węgierskich stajen gotowe, a jeszcze jest i nie mała ilość wołów tak zwanych czerwonych od lasu i w Środkniej-Austrii. W tym przekonaniu od tak znacznej kompanii Fischera i Ernsta, jakieśmy już wspominali, wysłaliśmy do 12stu Obywateli galicyjskich oferty, a do innych mamy gotowe; lecz wstrzymujemy się z ich wysłaniem, aż do odebrania odpowiedzi od pierwszych. W tym miejscu dodajemy, iż cena od cetnara przy tak- sie mięsa 9 kr. m. k. lub niżej od funta, jest ofiarowana 39½ zr. w. w. z odroczeniem drugiego procentu; zaś przy taksie mięsa 10. kr. m. k. od funta, 40½ zr. w. w. z odroczeniem drugiego procentu, z warunkiem odstawy w miesiącach: kwietniu, maju lub czerwcu. Sąto ceny, od których wyższych sprzedający na wagę nigdy uzyskać nie może; co innego przy sprzedaży na nogach, bo tam jest oszacowanie samowolne. Handlarze tej ceny ofiarować ani myślą, a kompanija rzeźników czyni to dla utrzymania placu. Kompanija ta pisemny zrobiła między sobą układ, jakieśmy już donieśli, i obowiązuje się od Obywateli tygodniowo 680 sztuk wołów pobierać. Staranność nasza od roku 1836, by ten handel podnieść i nabyte przez ten czas doświadczenie, upoważnia nas do potwierdzenia naszego zdania, iż sprzedaż przez oferty zawsze jest korzystną, bo i przyjmującego ofertę zabezpiecza i nie mającego takowej od monopolijum handlarzy za słania, a nareszcie może sprawić przybywanie handlarzy do Galicyi w celu kupowania wołów na miejscu.

Obecni tutaj Obywatele z Galicyi przekonali

się tak oszczęrych chęciach Fischera i Ernsta, jakoteż i o zabezpieczeniu ofert do rąk naszych złożonych, i o bezinteresownem naszym działaniu, a tém samém pochlebiamy sobie, iż postępując w duchu wezwania Obywateli w „Gazecie“ tej z dnia 21. maja 1839 w numerze 59. umieszczonego, oczekiwaniu odpowiadamy, a pomyślny skutek działań od Obywateli zawiśł.

Nie pozostaje nam, jak uczynić wezwanie do Obywateli, którzy albo nie przyjęli ofert, albo takowych nie odebrali, by listem do nas (*Leopoldstadt* nro. 321) wysłanym *franco* zawiadomić raczyli, kiedy i z jaką ilością i jakością wołów w drogę się puszczają, jakiej żądają ceny i kiedy w Lipniku staną, a my natychmiast lub kupców lub ofertę do Lipnika wyszlemy; lecz prosimy o dokładność w odpowiedziach, byśmy takowe co czwartek tu nazad dostawali, gdyż z przyczyny niedokładności dosyć już mieliśmy kłopotu i w nieprzyjemnem teraz zostajemy położeniu, iż pewien Obywatel z Sandeckiego nie dał jasnej odpowiedzi, czy przyjmuje ofertę lub nie, takowej nie odesłał, ani wołów nie odstawił. Raz tedy na zawsze upraszamy, ofertę przyjętą lub nieprzyjętą nam zwrócić, a jeżeli przyjętą, to jeden egzemplarz przyjmujący ma sobie zatrzymać; sąto bowiem dokumenta z podpisami, ważne, gotówką zabezpieczone, wysyłają się dla dyrekcji Obywateli, ale bynajmniej nie dla tego, by innym handlarzom były pokazywane, lub się stały przedmiotem licytacji. Przebaczy czytelnik obszerniej rozprawie w tej mierze, albowiem rzecz ważna wymaga zastanowienia.

Handel wódką. Daleko niższa cena jest tutaj, niż w Galicyi podług „Gazety“, płacą bowiem przed rogatkami od stopnia 30° po 21 do 22 kr. m. k., a dla Obywateli galicyjskich z odstawą do Białej oliarują za wiadro (mniej więcej 15½ garnca) po 8 zr. m. k. z obowiązkiem zapłacenia oprócz tego naczynia.

Po tej cenie wysyłamy dzisiaj ofertę do cyrkułu Bocheńskiego.

Sprostowanie.

W „Nowinach“ Gazety nr. 30. w artykule: „O licytacji biblioteki po ś. p. Józefie Dzierżkowskim“ sprostować należy: Strona 181, przedziałka 2. od góry, wiersz 14. zamiast *istnienie*, czytaj: *istnienia*; — w téjże przedziałce od dołu wiersz 10ty po nauk, daj komę; — strona 182, przedz. 1sza od góry, wiersz 26ty, zamiast *dobre*, czytaj: *dobrze*; w téjże przedz. wiersz 6ty od dołu zamiast *greckim*, czytaj: *gockim*; — na téjże stronie przedz. 2ga, od góry wiersz 2gi, po się, dodaj: *to*; — i wiersz 13ty od góry zamiast *wszystkie*, czytaj: *wszakże*.

(Do tego Nru. Gazety dołączony jest Ner. 11. Rozmaitości.)

623.

UWIADOMIENIE

O OBICIACH PAPIÉROWYCH.

Księgarnie Jana Milikowskiego
we Lwowie, Stanisławowie i Tarnowie
otrzymały

najnowsze próbki
papiérowych obiciów na rok 1840

e. k. uprzywilejowanej fabryki Spörlina i Zimmermana, różniące się od obiciów dawniejszych. Odznaczają się świeżością barw i wielką ich rozmaitością, oraz gustownością w złożeniu. Mieniające się kolory, kłęśłość lub wypukłość kwiatów w sposobie płaskorzeźby, niekiedy ich aksamitna szorstkość przyczyniają się wielce ku ich ozdobie.

Osobliwiej zaś piękne są srebro i złote odciski.

Znana jest także ich trwałość i ztąd zapewne chętnie będą poszukiwane.

Podpisany pospiesza donieść szanownej publiczności, że może je przesyłać do pokazania osobom, któreby je nabyć chciały, a to w miejsca nie zbyt odległe, i nie dłużej jak na tydzień. Cena zaś ich jest ta sama, jaką podpisanemu wyż wspomnieni Spörlin i Zimmermann wyznaczili, i jest niższa, niż w latach dawniejszych.

Lwów dnia 14. Marca 1840.

Jan Milikowski.

ANNONCE

de TAPISSERIES de PAPIER.

Les librairies de Jean Millikowski
à Léopol, Stanislawów et Tarnów

viennent de recevoir de la fabrique privilégiée de Spörlin et Zimmermann,

UN NOUVEL ASSORTIMENT

d'échantillons de tapisseries de papier
pour l'an 1840,

qui diffèrent de beaucoup des tapisseries anciennement usitées. — Ils se distinguent autans par la fraîcheur et la variété des couleurs, que par l'élégance et le goût moderne des dessins. Les couleurs bigarrées et agréables à la vue, les fleurs et les festons gracieux qui s'élèvent en bas-reliefs, et le doux velouté de quelques-uns ajoutent beaucoup à la beauté de ces papiers, qui, vu encore leur solidité, méritent d'être recherchés pour orner les appartemens le plus élégamment montés. —

Principalement les tapisseries en or et en argent
meritent d'attirer l'attention du public.

Le soussigné s'empresse aussi d'avertir le public, qu'il s'engage de les envoyer aux personnes qui voudraient les voir, mais pour une semaine seulement, et dans les endroits qui ne sont pas trop éloignés de la capitale. Le prix en est plus modique qu'il ne l'était ces dernières années, et il les vend au prix de fabrique indiqué par Spörlin et Zimmermann.

Léopol le 14. Mars. 1840.

Jean Millikowski.